

Dansk VVS

Nr. 1/2021

**Krav om grøn kørsel
breder sig**

**Tyverier koster mange
spildte arbejdstimer**

**Nye pladskrav til
isolering af rør**

**Martin vil være
varmepumpernes
Henry Ford**

God er blevet endnu bedre

Termix VMTD i nyt design

De komplette fjernvarmeunits Termix VMTD og Termix VMTD opbl. er populære valg til direkte forsyning af rumvarme og varmt brugsvand. **Og nu har vi gjort dem endnu bedre!**

På overfladen ligner de to fjernvarmeunits sig selv. Bag facaden gemmer der sig imidlertid flere praktiske nyheder. For eksempel kan den øverste del af isoleringskappen nu fjernes separat for nem adgang til elektronikken.

Takket være de nye indbyggede ledningskanaler i isoleringskappen er det desuden blevet endnu nemmere at installere unitten.

Mærkbare fordele:

- Nemmere adgang til ECL, måler mv.
- Nemmere ledningsføring i nye kanaler
- Nemmere montering af udeføler
- Nemt skift fra gammel til ny unit

Termix VMTD og Termix VMTD opbl. lever op til isoleringskravene i DS452. Begge units bidrager derfor til en driftsøkonomi i absolut topklasse, ligesom de sikrer en høj komfort.

Tekst: **TROELS BLICHER DANIELSEN** Foto: **JEPPE CARLSEN**

Grøn kørsel bliver et konkurrenceparameter

Københavns Kommune er de seneste år begyndt at stille krav om, at deres leverandører af varer eller tjenesteydelser kører grønne. I starten har der været tale om forholdsvis bløde krav til leverandører i mindre køretøjer, men de kommende år bliver den grønne skrue strammet yderligere. For eksempel skal 90 procent af elektrikerudvalgene til kommunen leveres ved hjælp af grønne køretøjer i 2023 (elbiler, biogas eller hybrid-plug-in).

Der er endnu ikke opsat konkrete mål for vvs-virksomhederne, men kommunens målsætning er at hæve kravene til alle håndværksfag i takt med, at de grønne biler bliver mere attraktive.

Også i Århus Kommune er man begyndt at nedfælde målsætninger for, hvor meget CO2 leverandørernes køretøjer maksimalt må udlede. Det er kun positivt, at kommunerne tager ansvar for den grønne omstilling, og

tendensen vil utvivlsomt sprede sig til andre byer og også til private virksomheder, som ønsker en grøn profil. Derfor bør installationsvirksomhederne nøje overveje, om tiden er inde til at få eldrevne servicevogne ind i flåden, næste gang der skal købes eller leases nye biler.

Som du kan læse mere om fra side 18 i dette nummer af Dansk VVS, er der dog stadig en række udfordringer forbundet med at implementere elbilerne i driften. Prisen er fortsat høj, der er få ladestander, og elbilernes begrænsede rækkevidde er et problem.

Særligt sidstnævnte bliver igen og igen nævnt som en udfordring blandt de installatører, der allerede har gjort sig erfaringer med elbiler. Derfor appellerer TEKNIQ Arbejdsgiverne til, at de kommuner, som stiller høje krav til grøn kørsel, samtidig sikrer, at leverandørerne har adgang til parkerings-

pladser med ladestander nær arbejdsstedet. En lang række installationsvirksomheder kører hver dag mange kilometer fra oplandet og ind til de store byer for at løse opgaver. De skal selvfølgelig have nem adgang til ladestander, så det ikke kræver et større regnestykke at finde ud af, om der er batteri nok til både hjemturen og en uforudset tur i løbet af dagen. Alternativet er, at man begrænser konkurrencen til de virksomheder, der ligger lige rundt om hjørnet – og det vil være meget uheldigt.

Den grønne omstilling kræver altså en indsats fra både kunde og leverandør, og installatørerne skal vænne sig til en fremtid, hvor der bliver stillet krav til virksomhedens samlede CO2-aftryk. Det bliver et konkurrenceparameter at være grøn og kunne dokumentere det. Servicevognene er blot det første spæde skridt. ●

Forsidefoto:
JOACHIM RODE

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Udgiver:
TEKNIQ Arbejdsgiverne
Industri & Installation

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Tlf. 43 43 60 00
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Ansvarshavende redaktør:
Kommunikationschef
Anne Birkelund
anb@tekniq.dk

Redaktør:
Lasse Andersen
lan@tekniq.dk

Redaktion:
Michael Degn
Christensen
mdc@tekniq.dk

Jesper Melgaard
jme@tekniq.dk

Layout:
Karin Winther
kwi@tekniq.dk

Annoncer:
Louise Andersen
annonce@tekniq.dk
Tlf.: 31 90 11 55

Abonnement:
Annette Holrits
aho@tekniq.dk

Årsabonnement:
kr. 799,00

Oplag:
Distribueret,
kontrolleret oplag:
3.187 trykoplæg: 3.250
ISSN 0902-5456

Tryk:
Stibo Complete

Citat er tilladt med
angivelse af Fagbladet
Dansk VVS som kilde

Indhold

1 | 2021

Side 6

Bøderne for arbejds-skader stiger markant

Til september stiger bødetaksterne for arbejdsskader. For de større virksomheder er der næsten tale om en fordobling.

03 Leder**06** Bøderne for arbejdsskader stiger markant**08** Ny energimærkning: EU skrotter plusserne**10** Bogorm vil være varmepumpernes Henry Ford**15** Lavere elafgifter gør varmepumper mere attraktive**16** Småt & Godt**18** Krav om grøn kørsel breder sig**20** EL:CON investerer stort i elbiler i 2021**22** Krüdal siger nej tak til flere elbiler**24** Tidslinjen**26** Tyverier koster mange spildte arbejdstimer**28** Verdensmålene ligger i 11 jyske affaldsspande**30** Spørgeboks**32** Nye pladskrav til isolering af rør**34** 10 spørgsmål til direktøren: Sonny Bengtsson**36** Navne**38** Kalender

Side 10

Iværksætter vil være bedst til varmepumper

Fra litteratur på universitet over øjenoperationer til varmepumper. Martin Falch Rasmussen har en utraditionel baggrund og et erklæret mål om at skabe en virksomhed, der er blandt de bedste på markedet for varmepumper.

Side 18

Krav om grøn kørsel breder sig

Håndværkernes servicevogne skal leve op til et stigende antal miljøkrav, og el-varebilernes rækkevidde er steget markant de senere år. Alligevel er eldrevne køretøjer endnu ikke en god løsning for alle, mener ekspert.

Side 26

”Det koster os mellem 20.000 og 30.000 kroner, når vores servicevogne bliver brudt op.”

Michael Berggren, indehaver,
Berggren VVS

ELLERS *andet?*

Hvad gør dit arbejde lettere?

At produkterne, du installerer, passer sammen, og er lette at arbejde med? Installationsvideoer, der viser dig hvordan? Kundeservice, der hjælper dig med at finde de rigtige reservedele? Eller teknisk support der hjælper dig med beregninger på dine større projekter? Ellers andet? Læs mere på ifo.dk/pro

Installatørens foretrukne
i mere end 130 år

Kundeservice
sidder klar

Produkter lige
i nærheden

ifö
Geberit Group

INSPIRERET AF
naturen

Arbejds miljø

Tekst: MICHAEL DEGN Foto: SCANPIX

Bøderne for arbejdsskader stiger markant

Til september stiger bødetaksterne for arbejdsskader. For de større virksomheder er der næsten tale om en fordobling.

En ansat kommer alvorligt til skade efter et fald fra en stige. Arbejdstilsynet kvitterer med en bøde på grund af manglende sikkerhed eller instruktion.

Det er absolut ikke et ukendt scenarie i installationsbranchen, viser statistikkerne, og i 2021 bliver bødestørrelserne hævet betragteligt. Særligt hvis medarbejderen er ansat i en større virksomhed. I dag vil et alvorligt uheld, i en virksomhed med mellem 35 og 99 ansatte, resultere i en bøde på cirka 60.000 kroner. Til september bliver bøden næsten fordoblet til 110.700 kroner.

– I udgangspunktet er det altid arbejdsgiverne, der får bøden. Hvis virksomheden ikke er enig i de forhold, bøden er givet på, kan den efterfølgende anke, men der skal meget til at vinde sådan en sag, da man skal dokumentere, at medarbejderen har fået al den nødvendige instruktion, siger Lone Alstrup, arbejdsmiljøkonsulent i TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Tømrerne topper

Fra 2015-2019 blev der i gennemsnit anmeldt 653 arbejdsskader om året blandt ansatte i vvs- og blikkenslagerforretningerne. Blandt elinstallatørerne var der 780 årlige anmeldelser i samme tidsperiode.

Sammenligner man med andre faggrupper, så indtager tømrere og snedkere en kedelig førsteplads med 1.313 arbejdsskader sidste år – en fjerdedel af alle arbejdsskader i bygge- og anlægsbranchen. Herefter kommer elektrikere og vvs'ere, mens eksempelvis murerne ligger helt nede omkring 200 anmeldte arbejdsskader. Oplysning og skærpet fokus er den eneste vej til at få knækket kurven, mener arbejdsmiljøkonsulenten.

– Der kan selvfølgelig være medarbejdere, der er svære at nå, men vi skal som arbejdsgivere erkende vores ansvar og blive ved med at italesætte det i dialog

mellem både arbejdsgiver og arbejdstager, siger Lone Alstrup.

Statistikkerne viser samtidig, at det er de yngre medarbejdere, der har været ansat under to år, som oftest kommer til skade.

I gennemsnit er der de seneste fem år anmeldt 5.300 arbejdsskader årligt i den samlede bygge- og anlægsbranche. Det er den højeste andel blandt alle hovedbranchegrupper. ●

Sådan stiger bøderne

Arbejds miljøloven dikterer krav til sikkerhed på arbejdspladsen. Samtidig beskriver den bødestørrelser i forbindelse med uheld.

Bøden består af et grundbeløb samt forhøjelse ved skærpene omstændigheder og et procentvist tillæg i forhold til virksomhedens størrelse. De største virksomheder med mere end 100 ansatte får et tillæg på 75 procent af den samlede bøde.

Fra 1. september får alle dele et hak opad, hvilket giver markant højere bøder.

Eksempelvis et uheld i en virksomhed med 10-34 ansatte, der i dag takseres til 37.500 kroner. Til september vil selvsamme uhelds bøde stige til 43.250 kroner.

Et alvorligt uheld i en virksomhed med 35-99 ansatte stiger tilsvarende fra 60.000 kroner til 110.700 kroner.

Læs mere om klagemuligheder på teknig.dk.

Den nye Caddy Cargo

Hjælper dig med at hjælpe andre

Erhvervsbiler

Vi har været igennem alle detaljer og forbedret bilen til dig, der altid er klar, når lokummet brænder, når vandrøret sprænger eller når lyset går.

Den nye Caddy Cargo er mere digital, veludstyret og rummelig end nogensinde før – altså sammen for at få dig komfortabelt og sikkert frem til næste opgave.

Få den som Erhvervsleasing inkl. Service- og Reparationsabonnement.

Fra 1.475 kr./md.

Forbrug v. bl. kørsel 14,7-20,4 km/l. CO₂-udslip: 154-127 g/km. – . Operationel leasing Caddy Cargo 2.0 TDI 75 hk i 48 mdr./60.000 km. Udb. kr. 32.445 ekskl. moms. Prisen er baseret på var. rente, og er inkl. Service- & Reparationsabonnement samt lev. Ekskl. dæk, forsikring, brændstof og grøn ejeravgift. Samlet pris for 48 mdr. fra kr. 103.245 ekskl. moms. Positiv kreditgodkendelse forudsættes. Bil vist med ekstraudstyr.

volkswagen.dk

Energi

Tekst: LASSE ANDERSEN

Ny energimærkning:

EU skrotter plusserne

EU's energimærkning bliver ændret, fordi størstedelen af de energimærkede produkter på markedet befinder sig i de bedste energiklasser. Dermed er ordningen blevet for uigennemsigtig for forbrugerne. TEKNIQ Arbejdsgiverne hilser ændringen velkommen.

I løbet af 2021 og 2022 bliver EU's energimærkning, som går fra A+++ til G, gradvist ændret. Plusserne bliver skrottet, og de mest energieffektive produkter bliver mærket med et A, mens de mindst energieffektive får et G.

Baggrunden for ændringen er, at mærkningen er blevet for uigennemsigtig, da størstedelen af produkterne på markedet findes i de bedste energiklasser. Dermed er det svært for forbrugerne at finde de mest effektive produkter, og producenterne er mindre tilbøjelige til at udvikle endnu mere energieffektive produkter.

Derfor bliver kravene til energiklasserne reguleret, og det re-skalerede energimærke introduceres i nogle produktkategorier allerede 1. marts i år. Det gælder:

- Husholdnings-køle/fryseapparater herunder vinkøleskabe.
- Vaskemaskiner og kombinerede vaske/tørremaskiner
- Opvaskemaskiner
- Fjernsyn og elektroniske skærme
- Lyskilder (dog først fra 1. september)

Varmepumper i 2022

For andre energimærkede produktgrupper som kedler, varmpumper, klimaanlæg, tørretumblere, støvsugere og vandvarmere vil de re-skalerede energimærker blive implementeret, når de relevante EU-forordninger bliver gældende. Introduktionen for disse produktgrupper forventes at ske gradvist i 2022.

Maria Rizzo, der er konsulent i TEKNIQ Arbejdsgivernes Klima-, Teknik- og Erhvervsafdeling, er positiv over for ændringen:

– I de senere år er der kommet for mange plusser på skalaen, og i nogle produktgrupper er to plusser det mest energieffektive, mens det i andre produktgrupper er tre plusser, der er det bedste. Det er uigennemskueligt for forbrugere og forhandlere, derfor er vi tilfredse med, at man nu går tilbage til den oprindelige og let overskuelige mærkning. Generelt set har energimærkningen nemlig været et godt værktøj til at få forbrugerne til at vælge de mest energieffektive produkter, konstaterer Maria Rizzo. ●

Hvilke datoer skal jeg være opmærksom på?

- Fra 1. november 2020 skal producenter både levere det eksisterende energimærke og det re-skalerede energimærke.
- Fra 1. marts 2021 skal de re-skalerede energimærker tages i brug, forhandlerne har 14 arbejdsdage til at udskifte de eksisterende mærker med de re-skalerede.

Tjek nemt energimærket

Forhandlere, som har mistet et energimærke eller datablad, kan nemt hente et nyt i den såkaldte EPREL-database (European Product Registry for Energy Labelling), som indeholder information om alle energimærkede produktmodeller, som er markedsført efter 1. august 2017.

Databasen er også meget anvendelig, hvis man for eksempel vil tjekke om en konkret varmepumpe er mærket med A++ eller A+++ - og dermed tilskudsberettiget.

Find databasen på energy-label.ec.europa.eu

In-Tank Teknologi

Væghængte toiletter med indbygget cisterne

Roca

In-Tank - Meridian

Slip for cisternekassen

Varmepumper

Tekst: **MICHAEL DEGN** Fotos: **JOACHIM RODE**

Bogorm vil være varmepumpernes **Henry Ford**

Fra litteratur på universitet over øjenoperationer til varmepumper. Martin Falch Rasmussen har en utraditionel baggrund og et erklæret mål om at skabe en installationsvirksomhed, der er blandt de bedste på markedet for varmepumper. ▶

Varmepumper

► Man kan hoppe ind i Martin Falch Rasmussens historie på mange måder. Det kunne være, da han arbejdede som direktør i en øjenkirurgi-virksomhed, eller da han som nyudklækket cand.mag. i litteraturvidenskab skrev lange historier om blandt andet kaffe til magasinet Samvirke.

Eller man kan slå historien an i et træhus i nordsjællandske Nødebo, hvor Martin Falch Rasmussen i dag bor med sin kone og tre halvvoxsne børn. Til daglig er han direktør i Enova A+, som han startede i 2014 med en ambition om at skabe varmepumpernes svar på Ford eller McDonalds.

Iværksættermålet var at løbe virksomheden i gang med eksplosiv vækst de første to år. Sådan gik det ... naturligvis ikke. Det krævede i stedet hårdt arbejde, justeringer af både forretningsplanerne og konceptet, før hjulene begyndte at rulle for alvor. De fik endnu mere fart i 2020, hvor varmepumpe-markedet var glohedt – godt hjulpet på vej af store tilskudspuljer, som blev lanceret i oktober.

– Jeg tror, vi har 80 varmepumpe-installationer i kø i øjeblikket, siger Martin Falch Rasmussen.

Omsætningen har da også taget et gedigent hop opad og rundede 10 millioner kroner i 2020, trods coronaens hærgen. December blev derfor ikke blot den bedste måned i 2020, men den bedste måned i hele firmaets levetid.

Martin Falch ønsker ikke at basere virksomhedens succes på tilskudspuljer, der åbner og lukker, men han anerkender den markedsføring af varmepumperne, som puljerne skaber.

– Hvis man skal sige noget godt om tilskudspuljerne, så er det, at de er det største pr-budget nogensinde til at udbrede kendskabet til varmepumper. Pludselig er de "talk of the town", hvilket bestemt ikke var tilfældet for seks-syv år siden. Men målet har hele tiden været, at når markedet begyndte at rykke, så skulle vi være i "pole position", siger Martin Falch Rasmussen.

Om Enova A+:

Virksomheden blev skabt i 2014 og har fra starten fokuseret sin på forretning på varmepumpemarkedet. I første omgang med eksterne installatører - men de senere år med egne vvs-installatører.

Konceptet er at lave pakked løsninger med faste priser til varmepumpe-kunderne. Pakken indeholder alt fra rådgivning, finansiering og installation til service og support.

Enova A+ har ved udgangen af december 2020 otte ansatte.

I 2019 rundede virksomheden en million i bruttofortjeneste. Ifølge direktøren landede omsætningen for 2020 på 10 millioner kroner, og dermed er der for første gang sorte tal på bundlinjen.

Martin Falch Rasmussen er udover direktør medejer af virksomheden sammen med tre andre.

Tryghed og tro

Enova A+ har valgt at fokusere HELE forretningen på installation af varmepumper. Til gengæld er der styr på alle processer lige fra de indledende kundemøder til den færdige installation. Det handler selvfølgelig om en masse teknik – men lige så meget om psykologi. Især når man skal nå ud til den brede befolkning og ikke blot den lille gruppe af "first movere", der elsker at nørde med teknik.

– Mainstream-kunderne stiller høje krav. De vil bare have, at det hele skal spille. Her handler det om 'convenience'. De vil have tryghed, tryghed og tryghed, siger Martin Falch Rasmussen.

Han kan heldigvis trække på sin brede erfaring, og især årene som administrerende direktør i en virksomhed, der udførte øjenoperationer, lærte ham en masse. For at få succes er organisationen nødt til at rumme lige dele af både hårde og bløde elementer. Procedurer, kirurgi og kvalitetsledelse hører til i den hårde ende, mens de bløde værdier handler om personalet, deres ansvarlighed og ordentlighed.

– På den måde kan man godt sammenligne øjenoperationer med varmepumper. Der er meget usikkerhed forbundet med det; der skal specialister ind over, og samtidig er det kun få gange i livet, man tager sådan en beslutning, siger Martin Falch Rasmussen.

Han hoster et par gange ved køkkenbordet, men gør med det samme opmærksom på, at det altså ikke er corona. Hosten skyldes støv, som han var i nærkontakt med dagen forinden i en jysk krybekælder, hvor han skulle isolere rør i forbindelse med en installationsopgave. På den måde er der ingen forskel på medarbejderne i den lille iværksættervirksomhed. Alle mand på dæk, som han siger, hvilket giver et helt særligt sammenhold i virksomheden.

– Der er også perioder, hvor jeg bliver slap og demotiveret, og hvor jeg kan se mine egne folk være tættere på vores egentlige formål. I sådanne situationer er det dem, der inspirerer og leder mig, siger Martin Falch Rasmussen.

Som en rigtig iværksætter er han fuld af begejstring, når han taler om forretningen. Her går der en lige linje fra det jyske kaffebord, hvor han hjælper det ældre ægtepar med at udfylde de elektroniske formularer til myndighederne korrekt, til det helt høje helikopterperspektiv hvor han taler om bæredygtighed og virksomhedens formål og eksistensgrundlag. Men på ét enkelt punkt bremser han op. Det sker, da samtalen drejer sig over på hans evne til at bevare håbet og energien i et langvarigt iværksætterprojekt, hvor der ofte er bølgedale. Her er det helt nødvendigt at have en god base i familielivet, og for Martin Falch Rasmussen også dét at tro på noget.

– For mig personligt handler det om min kristne tro. Livet er noget, man har fået givet i gave – og som opgave. Derfor er det ikke noget, man fra dag til dag skal gøre op, lykke-maksimere og vride udbytte ud af. Det har givet mig et andet perspektiv – også i de perioder, hvor det har været hårdt. For det er ikke graden af lykke, men den dybere mening i livet, der altid giver noget at være taknemmelig over og stå til ansvar for – uanset omstændighederne, siger Martin Falch Rasmussen. ►

Med en baggrund som cand.mag. i litteratur er bøger en naturlig del af Martin Falchs Rasmussens liv.

Varmepumper

Om Martin Falch Rasmussen:

49 år

Gift med Eva, far til August (20), Villads (18) og Freja (15)

2014 – i dag: Direktør og en af grundlæggerne af Enova A+

2007 – 2013: Administrerende direktør i Memira

2003 – 2006: Forskellige ansættelser i kommunikationsbranchen

2002: Uddannet cand. mag. i litteraturvidenskab

► Hellere zebra end enhjørning

Enova A+ består af otte medarbejdere og satser i løbet af det næste år på at fordoble antallet med blandt andet elektrikere og it-medarbejdere. Rent geografisk er størstedelen af forretningen i Midtjylland, men der er også afdelinger på Fyn og Sjælland. Målet er at blive landsdækkende – og gerne nå videre ud til hele Norden i løbet af de næste par år.

– I fremtiden er målet at skalere kraftigt op, men hvis det går for hurtigt, så risikerer man at skalere fejl og misforståelser op også. Derfor skal vi rydde op i forretningsmodellen og teste den af, inden vi skalerer op, siger Martin Falch Rasmussen.

Her kommer gazeller, zebraer og enhjørninger galopperende ind i samtalen. De fleste erhvervsfolk kender gazelle-virksomheder, som dem med flere års vækst, men dertil kommer de to mindre kendte kategorier.

– Unicorns (enhjørninger, red.) er de helt store berømte virksomheder, for eksempel Uber, der søger stor dominans i markedet. Zebraer er modreaktionen, som både er drevet af profit og et formål. De kan bedre samarbejde med andre aktører og bidrage

Martin Falch Rasmussen regnede med, at det ville tage et par år at få iværksættervirksomheden op at flyve. Sådan gik det ikke lige, og når modgangen raser, er det vigtigt at have både familien og troen at læne sig op ad, mener direktøren.

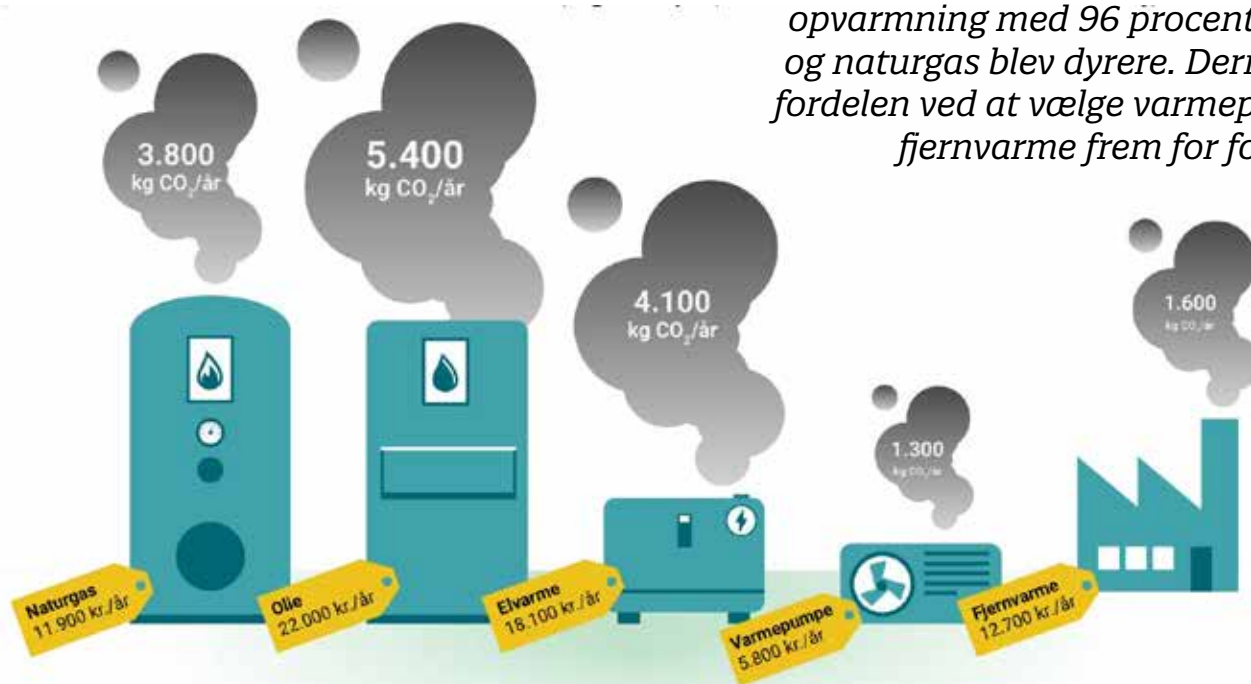
positivt på flere planer i stedet for at udkonkurrere andre, siger Martin Falch Rasmussen.

I den sammenligning er der ingen tvivl om, at han ser sin virksomhed som en zebra, der er båret af nogle stærke værdier, som i sidste ende handler om bæredygtighed. På det mere jordnære plan handler det om at yde den bedste service over for kunderne.

– En af mine store inspirationskilder er Henry Ford, som sagde noget i retning af, at kunden altid skal være forundret over, at det er muligt at få så meget for pengene. Det er en konstant rejse, som kontinuerligt kræver innovation, siger Martin Falch Rasmussen. ●

Lavere elafgifter gør varmepumper mere attraktive

Ved årsskiftet faldt afgiften på el til opvarmning med 96 procent, mens olie og naturgas blev dyrere. Dermed vokser fordelene ved at vælge varmepumpe eller fjernvarme frem for fossil energi.

Så meget koster det per år at opvarme et hus på 140 kvadratmeter.

Kilde: Energistyrelsen

Fra 1. januar har husejerne fået større økonomisk fordel ved at varme boligen op med varmepumpe eller fjernvarme frem for olie eller naturgas. Det er resultatet af ændrede varmeafgifter, der skal fremme klimavenlig varme.

Den største ændring er, at afgiften på el til opvarmning reduceres med 96 procent. Det vil gøre det endnu billigere at varme huset op med en varmepumpe, der i forvejen er blandt de billigste opvarmningsformer. Den årlige varme-regning i et gennemsnitligt hus på 140 m² med varmepumpe vil falde fra cirka 8.700 kroner til 5.800 kroner.

Afgiften på olie og naturgas hæves med hvad der svarer til en ekstra udgift på cirka 400 kroner om året i et hus på 140 m².

Billigere udenfor byerne

Hos TEKNIQ Arbejdsgiverne pointerer chefkonsulent Troels Hartung, at de ændrede afgifter i høj grad gavner den grønne omstilling:

– De senere års afgiftsændringer på energiområdet betyder, at økonomien i at skrotte for eksempel sit oliefyr er blevet meget bedre. Det er supergodt, for det sætter fart på den grønne omstilling og gør det i sidste ende billigere at bo i huse uden for byernes kollektive forsyningsnet. ●

Fakta

Ændrede varmeafgifter fra 1. januar 2021

- Afgiften på el til opvarmning falder fra 21 til 0,8 øre pr. kWh
- Rumvarmeafgiften på fossile brændsler forhøjes fra 56,7 til 62,3 kr./GJ

Den reducerede elafgift vil både gøre det billigere at varme med varmepumpe og traditionel elvarme. En varmepumpe er dog 3-4 gange mere effektiv og derfor langt billigere end elvarme.

Kilde: Klimaaftale for energi og industri juni 2020 og SparEnergi.dk.

Småt & Godt

Tekst: REDAKTIONEN Foto: JOACHIM RODE OG ARKIV

Fra arkivet

Denne måned for...

40 år siden

Alfa-Laval
varmevekslere

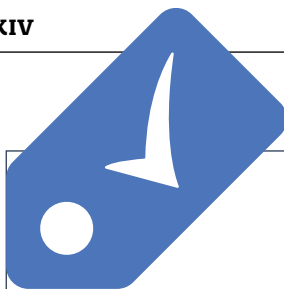
- Robuste (Tn 10 - Tn 16)
- Højeffektive
- Rustfrit stål
- Kompakte
- VA-godkendte
- Prisbillige
- Hurtig levering

 ALFA-LAVAL ZETA

SALG: Krondalvej 7, 2610 Rødovre, tlf. (02) 84 28 00
 FABRIKATION OG SERVICE:
 Engvej 9, 6600 Vejen, tlf. (05) 36 14 88

14

procent af vvs- og blikkenslagervirksomhederne oplevede i december, at mangel på efterspørgsel begrænsede produktionen. Det står i stor kontrast til forsommeren, hvor fire ud af 10 inden for vvs- og blikkenslagere oplevede, at kunderne forsvandt.

KlarPris solgt til kapitalfond

Kapitalfonden Adelis har opkøbt it-indkøbssystemet KlarPris, som dagligt bruges af flere tusinde el- og vvs-virksomheder. Med den nye ejer får KlarPris flere ressourcer, som blandt andet skal bruges til at sætte fart på virksomhedens internationale ekspansion.

Svensk mærke kommer til Danmark

Sidste år købte danske Dansani konkurrenten INR, som er en stærk spiller indenfor badeværelsesmøbler på det svenske marked. Nu bliver INRs produkter også lanceret på det danske marked.

Få autorisation på deltid

Solar og Erhvervsakademi MidtVest er gået sammen om at udbyde akademiuddannelsen AU i VVS-installation fra februar 2021. Dermed kan medarbejderne i branchen videreuddanne sig samtidig med, at de stadig passer deres almindelige arbejde. Undervisningen kommer til at foregå hos Solar i Vejen og hos EAMV i Herning.

Sort arbejde fortsat populært

Der er stadig godt gang i det sorte arbejde ude i de danske hjem. Ifølge en ny befolkningsundersøgelse fra TEKNIQ Arbejdsgiverne har 18 procent af de danske boligejere fået udført sort arbejde én eller flere gange indenfor de seneste fem år.

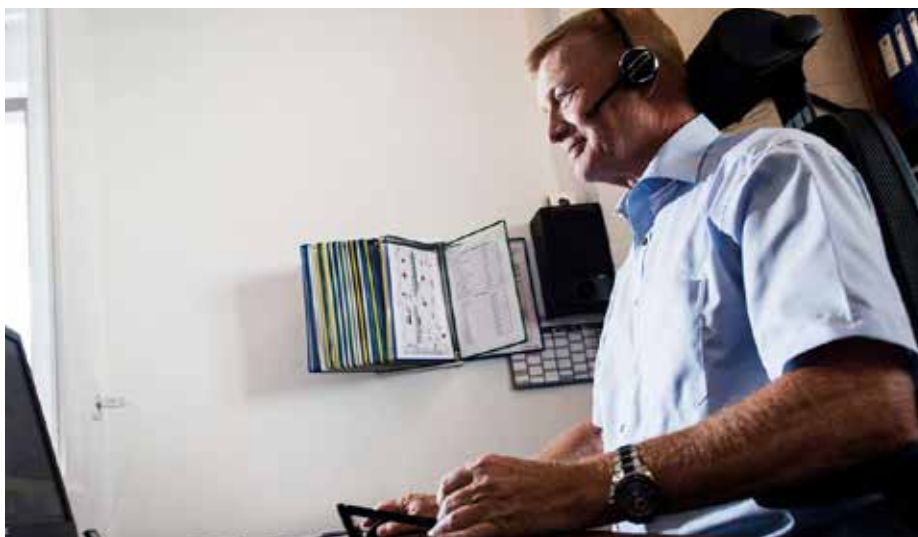
Caverion lander aftale med PostNord

Caverion har underskrevet en aftale med PostNord, der betyder, at teknikentreprenøren skal levere facility management ydelser i Danmark, Sverige og Finland. Partnerskabet inkluderer teknisk vedligeholdelse og kundecenter.

Det læser I på

installationsmedierne.dk

Gebyr på autorisation tredoblet

Fra årsskiftet blev det væsentligt dyrere at registrere autorisation som el- og vvs-installatør. Sikkerhedsstyrelsen har nemlig tredoblet gebyret fra 1.250 kroner til 3.725 kroner. Stigningen bliver begrundet med, at opkrævningen skal svare til de reelle omkostninger i forbindelse med registreringen. Beslutningen vækker undren hos TEKNIQ Arbejdsgiverne.

– Det er jo ikke sådan, at der er kommet tre gange så mange personer til at behandle de her sager, eller at der bruges tre gange så mange resurser som for et år siden. Det er udtryk for, at Sikkerhedsstyrelsen har været for længe om at ajourføre omkostningerne, og derfor virker det også voldsomt, når styrelsen pludselig tredobler gebyrerne. Samtidig undrer det, at stigningen kommer i en tid, hvor digitaliseringen af styrelsens ydelser jo netop skulle gøre den slags billigere, siger Simon O. Rasmussen, der er underdirektør i TEKNIQ Arbejdsgiverne.

TEKNIQ Arbejdsgiverne i medierne

”Rigtig mange danskere har ikke mulighed for at løse deres arbejde hjemmefra. Og ofte er der tale om brancher, som har stor betydning for Danmarks samlede økonomi og drift. Derfor har disse grupper, og deres arbejdsgivere, brug for at vide, hvornår det bliver deres tur til at få vaccinen.

Troels Blicher Danielsen, administrerende direktør i TEKNIQ Arbejdsgiverne, i Licitationen

Rørisolering når pladsen er trang

Kingspan har lanceret et produkt, der kan hjælpe dig, hvis der er for lidt plads mellem rørene til isoleringen.

Kooltherm FM rørskalet til køl og HVAC er velegnede til rør med temperaturer fra -50 til 110 grader, men de er kun halvt så tykke som de gængse rørskalet på markedet.

Elbiler

Tekst: MICHAEL DEGN

KRAV OM GRØN KØRSEL BREDER SIG

Pilen peger i retning af flere miljøkrav til håndværkernes servicevogne, og samtidig er rækkevidden for varebiler på el steget markant de senere år. Alligevel passer eldrevne køretøjer ikke til alle virksomheder, men alle bør overveje muligheden, lyder det fra bilteknisk redaktør.

Hvis du i 2021 vil sikre dig opgaver hos Københavns Kommune, så er det en god idé lige at tjekke din vognpark efter i sømme, før du sender tilbuddet afsted.

Landets største kommune strammer gradvist miljøskruen med grønne krav til leverandørerne. Det gælder blandt andet installatørerne. I år er kravet til for eksempel elektrikeropgaverne, at 50 procent af leverancerne skal ske med grønne køretøjer. Det kan være alt fra rene elbiler til biogas og hybridbiler, lyder det i betingelserne. Og den grønne skrue bliver strammet meget mere de kommende år, så det om bare to år – i 2023 – er hele 90 procent af elektriker-ydelserne, der skal ske med grøn kørsel.

Du kan med andre ord godt vænne dig til at fremtiden er grøn, hvis du vil gøre dig håb om at få del i udbud for trecifrede millionbeløb i landets største kommune.

Alene elektriker-opgaverne i udbud er i 2020 opgjort til 186 millioner kroner.

– Trenden peger i den retning. Både store virksomheder og kommuner begynder at stille krav til grønne køretøjer. Det kan sagtens få et gennembrud i år, men især varebilsmarkedet kræver, at der bliver presset lidt på, siger Søren W. Rasmussen, bilteknisk redaktør hos FDM.

Det er ikke så underligt, at varevogne sækker lidt bagud i statistikkerne. Rækkevidden er helt afgørende for at nå alle opgaver på en arbejdsdag, hvor der også kommer akutte opgaver ind fra højre. Her har kunden ikke meget tilovers for en forklaring om, at du lige har behov for at bruge en halv time på at lade bilen op, mens det fosser ud med vand fra et sprængt vandrør, eller strømmen er gået. Derudover har prisen en betydning, når virksomheden skal vælge ny servicevogn.

– Man skal ville det, for elbiler er dyrere. En stor virksomhed kan selvfølgelig nemmere tage det valg i forhold til en lille enmandsvirksomhed, siger Søren W. Rasmussen.

Større rækkevidde

Når det er sagt, så er der ved at være lys for enden af den tunnel, der hidtil har været en gigantisk stopklods. Rækkevidden er ved at være så god, at de varebiler, der kommer på markedet i 2021, reelt kan køre 200 kilometer eller mere på en opladning. Det vil være nok til at dække en stor del af installatørernes behov, men det afhænger naturligvis af hvor meget, man har brug for at slæbe med sig af materialer og værktøj. Søren W. Rasmussen nævner blandt andet en række små varevogne, der er på vej ud på markedet.

– Det gælder for eksempel Maxus, der

Nyregistrerede varebiler i 2020

(1.1.20 – 30.11.20)

- Diesel: 25.400
- Benzin: 1.265
- El: 354
- Alm. hybrid: 300
- Plug-in hybrid: 132
- Gas: 2

I alt: 27.453

Kilde: De Danske Bilimportører

Mest populære varebiler i 2020

(1.1.20 – 30.11.20)

- Diesel: Ford Transit (3.760)
- Benzin: Citroën C3 (135)
- El: Nissan NV200 (93)
- Alm. hybrid: Toyota Yaris (129)
- Plug-in hybrid: Mitsubishi Outlander (30)

er et kinesisk mærke, men også Citroën, Toyota og Peugeot er på vej med de små varevogne, som dybest set er baseret på Berlingo-størrelsen, siger Søren W. Rasmussen.

De små varebiler er helt perfekte til vinduespudderen, mens installatøren kan blive lidt udfordret på pladsen. Bileksperten erkender, at de små varevogne ikke passer til alle, men han opfordrer til, at alle håndværkere overvejer, hvad der reelt er behov for.

– Man kan selvfølgelig også købe en større varevogn som hybrid, men hvis man kører i en stor bil, så er det alligevel en god idé at genoverveje, hvad der er nødvendigt at tage med rundt. Er det muligt at indskrænke sig? spørger Søren W. Rasmussen.

Grønne ringe breder sig

De grønne krav til leverandørerne er ikke kun et københavner-fænomen. Lignende tiltag ulmer rundt i de danske kommuner, hvor man prøver at udbrede mere fossilfri kørsel.

Det gælder i landets andenstørste kommune, Århus. Her får leverandørerne også sat grønne tommelskruer på. Målet er, at leverancerne til kommunen skal ske helt fossilfrit uden CO₂-udledning i 2030, og derfor vil kravene løbende blive skærpet. Det sker dog ikke med helt så faste krav som i København, da man også tager højde for, hvor meget kørslen fylder i selve opgaven. Kommunen nævner i "Grøn transportplan", at håndværkerydelser ikke bliver mødt af grønne krav i udbuddene, men til gengæld forpligter håndværkerne sig til at være en del af forsøgsprojek-

ter med grøn kørsel i Århus Midtby. Det gælder blandt elinstallationsrepriserne, og kommunen oplyser, at de første aftaler forventes at træde i kraft 1. april 2021.

Selvom de gamle dieseldrevne varevogne ikke bliver bandlyst fra den ene dag til den anden, så lever de et udsat liv i disse år. Sidste sommer trådte nye regler i kraft for kørsel i landets fire største byer samt Frederiksberg. I de såkaldte miljøzoner blev det forbudt at køre med dieseldrevne varebiler fra før 2007 uden partikelfilter. Og det ramte flere, end man umiddelbart skulle tro. I løbet af juli måned, hvor de nye regler trådte i kraft, blev der registreret 18.000 ulovlige kørsler med gamle varevogne i miljøzonerne. I stil med leverandør-kravene er det en skrue, der bliver strammet de kommende år. I 2025 bliver varebiler fra før 2016 omfattet af reglerne. Skriften på væggen er derfor ikke til at tage fejl af – den bliver i stigende grad skrevet med en grøn tusch, som også installatørerne er nødt til at tage alvorligt. Også selvom de i sidste ende vælger at beholde de store dieslbiler.

– Håndværkerne skal se på, om det giver mening for dem med en elvarebil. For nogle er det løsningen, og for andre er det ikke, men jeg vil råde alle til at overveje muligheden, så man ikke bare bevidstløst fortsætter med det, man altid har gjort, siger Søren W. Rasmussen.

Oplad når du handler

Den manglende infrastruktur er en klassiker, når debatten om elbiler raser. Der mangler ladestandere til at matche behovet, og problematikken bliver kun værre i takt med den forventede stigning

i elbiler de kommende ti år. Opladning og gratis parkering er nogle af de fordele, der kan være med til at få flere grønne biler på gaderne, og derfor har grossisten AO besluttet sig for at bidrage til udviklingen. I slutningen af 2020 har virksomheden sat de første ti ladestandere ved en række udvalgte butikker, men målet er at få udbredt muligheden til de 50 afdelinger landet over.

– Indtil videre har det været vigtigt at sende et signal, men det er også kundepleje. Installatørerne kører rundt hele dagen, så selvfølgelig skal de også have mulighed for at oplade gratis her hos os, mens de henter varer, siger Lars Kestner, salgsdirektør i AO.

Grøn omstilling er i øjeblikket en fjer, som mange virksomheder gerne vil smykke sig med, men Lars Kestner afviser, at det kun handler om at brande grossisten som miljøvenlig, når AO vælger at investere i ladestandere. Hvis det var tilfældet, så kunne man få mere for pengene på andre måder.

– Vi vil gerne gå forrest på det her område, og derfor tog vi omkostningen for at være med til at byde ind, når installatørerne er klar. Det lægger et pres på alle – inklusive os selv. Vi skal også samme vej og kigger som minimum på hybridbiler til vores sælgere, siger Lars Kestner.

Og der er ifølge statistikkerne et stykke vej endnu. I 2020 blev der til og med november indregistreret knap 27.500 nye varebiler. Ud af dem var 25.400 dieseldrevne. ●

Flere elbiler

I december indgik regeringen sammen med SF, R og Enhedslisten et længe ventet forlig om beskattningen af bilparken.

Aftalen skal sikre minimum 775.000 grønne biler på vejene – men dog med en ambition om 1 million – i 2030.

For varebiler bliver de nuværende sikkerhedsfradrag i registreringsafgiften afskaffet, og der bliver indført et CO₂-tillæg, som umiddelbart vil betyde en forhøjelse i registreringsafgiften for varebiler.

Kilde: Skatteministeriet

Elbiler

Tekst: MICHAEL DEGN Foto: EL:CON

EL:CON INVESTERER STORT I ELBILER I 2021

Rækkevidden er nu så god, at EL:CON ikke tøver med at investere markant i eldrevne servicevogne. Målet er at være CO2-neutral i 2030, men vejen er lang, erkender direktøren.

Der var en, der var to ... der var 47 elbiler. EL:CON føjer i år 20 eldrevne servicevogne til flåden, så det samlede antal kommer op på 47 elektriske køretøjer.

– Rækkevidden er mere end fordoblet. Dem, vi har nu, kører omkring 100

kilometer på en opladning, mens de nye vil kunne køre 200-250 kilometer. Det kan dække vores behov i de fleste situationer, siger Jesper Knudsen, der er administrerende direktør i EL:CON.

På samme måde er de økonomiske

omkostninger sendt nedad, siden virksomheden investerede i sine to første elbiler i 2019. De nye elbiler koster stort set det samme som diesel-modellerne. Alligevel er det ikke helt uden problemer at få leasing-aftalerne i hus, da det

Jesper Knudsen, administrerende direktør i EL:CON, ser en grøn fremtid for sig og føjer derfor i år 20 ekstra elvarebiler til flåden.

trods alt stadig ikke er en standardvare på hylden, forklarer direktøren. Det samme gælder beskatningen af de ladestanderne, som virksomheden har sat op hos de medarbejdere, der har en af de eldrevne arbejdsbiler.

– Ladestanderne hører til arbejdsbilen og skal derfor ikke beskattes, men det krævede faktisk, at vi fik fat i nogle folketingspolitikere, siger Jesper Knudsen.

Værd at overveje

Erfaringen hos teknikentreprenøren er, at det giver god mening at have elbiler i flåden, men at der samtidig er en række punkter, man skal overveje.

Indtil videre har virksomheden været nødt til at tage højde for, at medarbejdere med elbiler ikke skal være dem, som har det største kørselsbehov i dagligdagen. Det

ændrer sig måske i takt med, at batterierne bliver bedre, men derudover er det værd at forholde sig til, hvor lang tid man regner med, at medarbejderen er i virksomheden, og hvor de bor.

– Det er ikke så enkelt, når medarbejderen bor i en lejlighed, da man som regel ikke har mulighed for at sætte en ladestander op. Derudover skal det også helst være en medarbejder, man forventer at have ansat i en længere periode, hvis det skal kunne betale sig, siger Jesper Knudsen.

Siden de første to elbiler rullede ind på firmaadressen, har der været blandede modtagelser. Lige fra omfavnelser af den nye teknologi til dem der synes, at elbiler er det mest håbløse i verden. Det ændrer bare ikke ved, at det er den retning, det går, forklarer direktøren. EL:CON har et

erklæret mål om at være CO2-neutral i 2030, og bilerne står for hele 95 procent af virksomhedens udledning af drivhusgasser. Alligevel er det en lang vej mod 100 procent elkørsel, da det kræver både rækkevidde men især også en bedre infrastruktur for ladestanderne, mener Jesper Knudsen. Der er altså mange små skridt mod målet, men de er vigtige, da omverdenen i stigende grad vil begynde at stille krav til grøn kørsel.

– Vi kan påvise, at vi har en vis mængde elbiler i forhold til kommunernes udbud, og det er heller ikke usandsynligt, at store industrivirksomheder, som fokuserer hårdt på grøn omstilling, også vil begynde at stille samme krav, siger Jesper Knudsen.

EL:CON har en samlet bilflåde på cirka 700 biler. ●

Elbiler

Tekst: MICHAEL DEGN Foto: JOACHIM RODE

Krüdäl siger nej tak til flere elbiler

Efter tre år med elvarebil har vvs-virksomheden Krüdäl ingen planer om at investere i flere elektriske køretøjer. Det giver simpelthen for mange begrænsninger i dagligdagen, forklarer indehaver.

Mere plads og længere rækkevidde. Det er de konkrete krav, hvis Christian Dalsted skal investere i flere elbiler til sin virksomhed. Vvs-firmaet har base i Greve men tager opgaver i hele hovedstadsområdet og en stor del af Sjælland. Her kommer den ældre servicevogn alt for ofte til kort.

– De skal være større og kunne køre længere. Den nuværende kører omkring 70-80 kilometer på en opladning, og det er gået nedad, siden vi købte den for cirka tre år siden, siger Christian Dalsted, der er vvs-installatør og medindehaver.

De nye elvarebiler kan køre omkring 200 kilometer på en opladning, og selvom det ville kunne dække Krüdäls behov, så er der stadig problemet med pladsen. Der er tale om små varebiler, der er gode til pizzabuddet, men de kan blive en hæmsko for vvs-installatører, der skal have plads til det badeværelse, han skal ud at montere hos kunden.

– Så er vi nødt til at komme i to biler, fordi der ikke er plads nok og heller ikke anhængertræk på, siger Christian Dalsted.

Den ældre Nissan e-NV200 er god til planlagte serviceopgaver i København, men det bliver besværligt, når der opstår akutte opgaver andre steder – selv i Lyngby uden for hovedstaden, hvor virksomheden eksempelvis har ejendoms-serviceopgaver.

Christian Dalsted, der er medindehaver hos Krüdäl VVS & Kloak, fastslår, at elvarebilernes rækkevidde skal blive bedre, før han vil investere i flere.

– Vores hverdag er en udfordring på det område, da vi også er i et akut servicefag. Det nytter ikke noget, at vi er i tvivl, om vi kan nå hen til kunden, hvis det fosser ud med vand, siger Christian Dalsted.

Kamp om P-pladserne

Krüdäl var med i et projekt om erhvervskørsel på el, som blandt andre Region Hovedstaden stod bag. Erfaringerne blev samlet i en rapport, der blev offentliggjort i januar 2020. Håndværksvirksomhederne fik 20.000 kroner i tilskud til købet af elbilerne og skulle herefter bidrage med erfaringer fra hverdagen.

”Med afsæt i de otte virksomheder, som har deltaget og fået støtte til i alt 51 elvarebiler i projektet Erhvervskørsel på El, er der et stykke vej endnu, førend de danske virksomheder i større skala og/eller af egen drift tager hul på et større kapitel af den grønne omstilling,” lød det blandt andet i rapportens konklusion.

En af fordelene ved elbilerne er, at de kan parkere gratis og lade op i de store byer, men også her er der malurt i bægeret, oplever Christian Dalsted.

– Det er ikke så nemt at finde en P-plads, som det var i starten, da der gradvist er kommet flere og flere elbiler i løbet af de tre år, siger vvs-installatøren.

Københavns Kommune har i december 2020 besluttet at gøre noget ved den problemstilling og lover derfor op til 5.000 reserverede P-pladser til elbiler i løbet af 2021.

Krüdäl VVS & Kloak består af seks medarbejdere og har seks servicebiler kørende.

Kontorstolen

Tekst: **ANDREAS EBBESEN JENSEN**

1840'erne

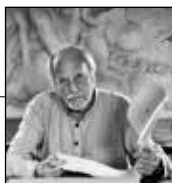
Charles Darwin hører til blandt historiens største tænkere. Hvad de færreste nok ved, er, at den engelske naturforsker og evolutionsteoretiker skrev store dele af sit banebrydende værk "Om arternes oprindelse" i verdens første kontorstol på hjul – designet af ham selv. Charles Darwin var træt af at bruge unødigt tid på at gå fra skrivebordet og over til sine eksemplarer af diverse dyr og planter og tilbage igen. Derfor monterede han støbejernsben og hjul på stolen, så han kunne suse rundt i sit kontor.

1851

Kontorstolens udbredelse kan i høj grad tilskrives den preussiske jernkansler Otto von Bismarck, der udøvede stor magt i store dele af Europa i midten af det 19. århundrede. Industrialiseringen rykkede flere og flere jobs ind på kontorerne, og Otto von Bismarck så kontorstolen som et vigtigt, nyt redskab i det forandrede tyske arbejdsliv. Derfor opkøbte han hundredvis af kontorstole til det preussiske parlament, og snart spredte det nye møbel sig i Europa og siden over Atlanten. I 1851 udstillede den amerikanske opfinder Thomas E. Warren sin såkaldte "centripetale lænestol" ved verdensudstillingen i London. Den betragtes som verdens første moderne kontorstol på markedet. Stolen havde arm-læn og hovedstøtte og kunne både dreje og trille.

1958

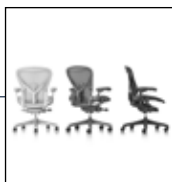
Måske Danmarks mest populære kontorstol nogensinde ser dagens lys. Med udgangspunkt i tanken "jo bedre du sidder, des mere får du fra hånden" skaber designeren Jørgen Rasmussen den nu klassiske kontorstol KEVI. Og med introduktionen af dobbeltrullehjul i 1965, som i dag findes under kontorstole verden over, er succesen for alvor sikret. KEVI-stolen er solgt i mere end 2,5 millioner eksemplarer verden over, og det banebrydende dobbeltrullehjul fås i dag i en blød udgave, som ikke ridser gulvet, og en antistatisk udgave, der ikke skaber elektricitet, når hjulet ruller hen over et gulvtæppe.

1961

Den danske designer Vermund Larsen udvikler Skandinaviens første kontorstol med automatisk højdeindstilling ved hjælp af det såkaldte gasfjederensystem. Stolen bliver døbt VELA efter designerens for- og efternavn. Før Vermund Larsen opfinder højdeindstilling med gasfjeder, bliver siddehøjde ændret med et skruelhåndtag, hvis der overhovedet er højdeindstilling på stolen. VELA stolen bliver en af de første kontorstole i verden, der tager ergonomi alvorligt. Dermed foregriber VELA-stolen den moderne ergonomiske kontorstol, som får særlig stor udbredelse fra 1970'erne og frem. Særligt de to amerikanske panderter til VELA – Ergon-stolen og Vertebra-stolen, som begge er fra 1976.

1994

I 1980'erne slår PC'en for alvor igennem på arbejdspladser verden over. Og med introduktionen af det nye digitale arbejdsredskab følger også et væld af nye kontorstole, som forsøger at gøre det komfortabelt for kontormedarbejderen at slå i tastaturet dagen lang. Blandt de mest mindeværdige er HÅG Capisco, hvor sædet er formet som en sadel for at øge blodtilstrømningen i kroppen. I 1994 lancerer den amerikanske møbelproducent Herman Miller deres ikoniske Aeron-stol (billedet), der bliver symbol på 1990'ernes tech-boom. Stolen har fem hjul, to armlæn, der kan skydes ind og ud fra kroppens position på midten og et sæde, som kan køre op og ned.

Fremtiden

Ergonomi og arbejdsmiljø vægtes stadig højt, når nye kontorstole bliver designet i dag. Teknologien FreeMotion inkorporerer for eksempel mikrobewægelser i sædet, der får brugerens krop i bevægelse, selv når han eller hun sidder ned. Men kontorstolen kan måske snart være fortid. I hvert fald spår flere designere, at kontorstole og hæve-sænkeborde vil forsvinde til fordel for sofaer og bløde lænestole til det stigende antal medarbejdere, som ikke har fast arbejdsplads, men konstant er på farten.

KURSUS:

Rollen som formand

FÅ REDSKABER TIL AT SKABE DEN GODE FORMANDS-ROLLE I DIN VIRKSOMHED

Dette kursus sætter fokus på de ændringer, der nødvendigvis følger med det at få rollen som formand. Dette i forholdet til kollegaerne, byggeledere, chefer, kunder og samarbejdspartnere.

Deltagerne lærer at se arbejdet fra virksomhedens synsvinkel og får værktøjer til at skabe samarbejde i sjakket.

Med udgangspunkt i deltagernes egne erfaringer trænes og udvikles formandens håndtering af rollen.

Læs mere
og tilmeld dig på:
[www.tekniq.dk/
kurser](http://www.tekniq.dk/kurser)

TID OG STED:

18. MARTS 2021 HOS Huset MIDDELFART

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Tyverier

Tekst: MICHAEL DEGN OG JESPER MELGAARD Foto: JOACHIM RODE

Tyverier koster mange spildte arbejdstimer

På få sekunder har tyvene boret hul i sidedøren og skaffet sig adgang til kostbare maskiner og værktøj i servicevognen.

Bilen holdt endda på Ågade midt i København, men blev alligevel tømt til trods for, at det er et sted, hvor der altid er mange mennesker, siger Mikael Berggreen, installatør og indehaver af Berggreen VVS.

Tyveriet skete i november, og problemstillingen er velkendt for virksomheden, der har eksisteret i 33 år. For Mikael Berggreen er det mest af alt de tabte arbejdstimer, der rammer hårdt.

– Det koster os mellem 20.000 og 30.000 kroner, når vores servicevogne bliver brudt op. Det er vel at mærke ud over selve værktøjsdelen og reparationen af køretøjet, som forsikringen dækker. Det handler om de tabte arbejdstimer, som ikke er producerbare og derfor giver underskud, siger Mikael Berggreen.

Når tyvene har været på spil, så starter en lang kæde af opgaver, som handler om alt fra dokumentation til forsikringen, opmærkning og registrering af nyt værktøj samt ture til mekaniker, autolakerer og firmaet, der skal sætte nyt logo og reklamer på vognen. Derudover skal en anden svend assistere med værktøj, da den berørte medarbejder ikke har noget at udføre dagens arbejdsopgaver med. Alt sammen noget, der får de samlede omkostninger i forbindelse med tyveriet til at løbe op.

Hver fjerde installatør ramt

Ifølge en ny medlemsundersøgelse fra TEKNIQ Arbejdsgiverne har næsten hver fjerde installationsvirksomhed (24,2 procent) været udsat for indbrud i deres servicebiler indenfor det seneste år.

– Det er et kæmpe problem for de ramte virksomheder. De

Hvert tyveri fra servicevogne koster op mod 30.000 kroner i tabte arbejdstimer, vurderer københavnsk installatør, der er en del af en kedelig statistik. Mere end hver fjerde installatør var sidste år udsat for indbrud i en eller flere servicevogne.

mister værktøj og materialer, men de må også lade de ramte biler stå stille, indtil det stjålne er blevet erstattet, og medarbejderne kan fortsætte arbejdet. Samtidig er det meget svært at forebygge denne form for indbrud, når man ikke har et aktuelt overblik over, hvor tyvene huserer, siger Maria Schougaard Berntsen, cheføkonom hos TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Kapløb mod tyvene

Mikael Berggreen har løbende forsøgt at følge med udviklingen og sikre sine biler bedst muligt mod tyveri. Af samme grund har virksomhedens seks servicevogne ekstra låse på side- og bagdøre. Desværre

er det et kapløb, som er næsten umuligt at vinde. Tyvene finder hele tiden nye måder at komme ind.

– Vi har overvejet, om vi skulle have bilerne stående låst inde i kældre, men hvis montørerne så er nødt til at møde andre steder i stedet for at køre direkte ud til kunderne, så koster det også penge, siger Mikael Berggreen.

Han sikrer derfor bilerne bedst muligt med en forhåbning om, at tyvene så vælger at kaste deres kærlighed på nabobilen. Det fjerner bare ikke problemet men skubber det højst lidt rundt, erkender han.

Berggreen VVS har seks servicevogne og 12 medarbejdere. Mikael Berggreen vurderer, at der inden for de seneste fem år har været syv tyverier fra virksomhedens servicevogne. Sidste år skete det to gange.

De seneste tal fra Rigspolitiet viser, at der blev anmeldt 1.048 tyverier fra last- og varebiler i tredje kvartal af 2020.

”Det koster os mellem 20.000 og 30.000 kroner, når vores servicevogne bliver brudt op. Det er vel at mærke ud over selve værktøjsdelen og reparationen af køretøjet, som forsikringen dækker.”

Mikael Berggreen, installatør og indehaver, Berggreen VVS.

Verdensmål

Tekst: MICHAEL DEGN

VERDENSMÅLENE LIGGER I 11 JYSKE AFFALDSSPANDER

FN's verdensmål behøver ikke at være abstrakte og svære at forholde sig til. Det beviser jysk installationsvirksomhed med blot syv medarbejdere.

Verdensmålene rummer alt fra afskaffelse af fattigdom, bæredygtighed og fred på jord. De er tilpas abstrakte til at give fjerne blikke men ikke hos jyske EG EL. Her er flere af de 17 verdensmål en helt naturlig del af hverdagen.

– Helt grundlæggende så handler det om at efterlade en pænere "teltplads", end da vi kom, siger installatør og medindehaver Heine Jørgensen.

For ham går de mange fine ord om klima, miljø og bæredygtighed hånd i hånd med det at drive en sund økonomisk forretning.

– Vi er som installationsvirksomheder nødt til at tage ansvar for den grønne omstilling. Hvis vi ikke kan se det økonomiske potentiale, med de mange arbejdspladser det omfatter de kommende år, hvem skulle så kunne se det, lyder det retorisk fra Heine Jørgensen.

11 nye affaldsspande

Der er i alt syv medarbejdere i firmaet, som har adresse i Ulstrup, 20 kilometer fra Randers. Længere væk fra sult, fattigdom og katastrofale oversvømmelser kan man næsten ikke komme.

Alligevel tager den lille installationsvirksomhed hver dag de globale udfordringer alvorligt. Det sker ved at handle på de oplagte spørgsmål, der melder sig.

– For eksempel i forhold til sortering af affald, hvor jeg ringede til renovationsfirmaet for at høre, hvorfor vi ikke kunne genbruge noget mere. Det resulterede i, at vi nu har 11 containere stående, siger Heine Jørgensen.

Affaldssorteringen gik i gang efter sommerferien sidste år, og i løbet af de første par måneder reducerede virksomheden mængden af affald, som blev sendt til forbrænding fra 75 procent til 28 procent. Det er vel at mærke sket uden nogen nævneværdig ekstraudgift.

– Medarbejderne er med på den, men det er for dyrt at have dem til at stå og skille stumperne

ad, så derfor har vi ansat en ungarbejder, som kommer to timer hver fredag og tager sig af det, siger Heine Jørgensen.

Mindre plastik, mere mangfoldighed

Elinstallatøren går også videre til leverandører og grossister for at opfordre dem til at bruge mindre plastik-embalage, og derudover har han bestilt en elvarebil, som bliver leveret i begyndelsen af 2021. Men verdensmål er ikke kun klima og CO₂-udledning. Det er også arbejdsmiljø i bred forstand, hvor et af målene er at fremme en inkluderende og bæredygtig økonomisk vækst. Også på den front tager EG EL sin del af ansvaret.

– Hos os lægger man fordommene bag sig. Jeg vil gerne skabe en arbejdsplads med mangfoldighed, hvor der er plads til alle, siger Heine Jørgensen.

Om EG EL I/S

Heine Jørgensen startede EG EL i 2013, og året efter trådte Michael Thomsen ind som medindehaver.

De kendte hinanden fra deres samarbejde hos HP El-service i Bjerringbro.

Heine Jørgensen er uddannet installatør, mens Michael Thomsen er termografør.

Udover de to indehavere er der fem ansatte samt lagerforvalteren, hunden Balder.

En del af større projekt

Erfaringerne fra den lille midtjyske installationsvirksomhed er et godt eksempel på formålet med et større projekt om verdensmålene i installations- og industribranchen. TEKNIQ Arbejdsgiverne vil samle de gode eksempler fra brancherne og se nærmere på, hvad de enkelte virksomheder allerede gør for at leve op til verdensmålene – bevidst eller ubevidst. Det hele bliver samlet på en digital platform med værktøjer, så virksomhederne kan bruge det aktivt – ikke mindst af hensyn til den økonomiske vækst.

– Værktøjerne skal bruges til at sætte dagsordenen i verdensmålene sammen med forretningen, så virksomhederne kan få større markedsandele, flere kunder og vinde flere tilbud, siger Lone Alstrup, der arbejdsmiljøkonsulent i TEKNIQ Arbejdsgiverne.

På den måde er der en dobbelthed, hvor verdensmålene godt nok skal gavne klimaet og hindre sultkatastrofer, men samtidig er der nogle håndgribelige krav, som installationsvirksomheder med stor sandsynlighed i stigende grad vil blive mødt af de kommende år.

– Det er min opfattelse, at der vil blive stillet flere krav til byggeriet. Især i det offentlige hvor man i dag bruger sociale klausuler med krav til antallet af lærlinge, men jeg tror også, at man inden længe vil blive mødt af krav til genanvendelse af byggeaffald. Det kan for eksempel være i forhold til kabelskrot, siger Lone Alstrup.

Projektet blev skudt i gang i december og skal ifølge planen være afsluttet i maj 2021. ●

Fakta:

Verdensmålene består af 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle samt mere bæredygtig økonomisk vækst. De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og styrke institutioner og på at styrke internationale partnerskaber.

Verdensmålene anerkender således, at social, økonomisk og miljømæssig udvikling, fred, sikkerhed og internationalt samarbejde er tæt forbundne. Det kræver en fælles, global integreret indsats at opnå holdbare udviklingsresultater.

Læs mere på www.verdensmaalene.dk/maal

Spøgeboks

Redigeret af: **LASSE ANDERSEN**

Kim Koch,
advokat og
konsulent og
TEKNIQ
Arbejdsgiverne.

Jesper Sandberg,
chefkonsulent,
TEKNIQ
Arbejdsgiverne.

Hvor længe skal vi betale til langtidssygemeldt medarbejder?

Spørgsmål

En af vores timelønnede medarbejdere er blevet langtidssyg. Han er i bedring, men sygeperioden har strakt sig udover ni uger. Medarbejderen får nu sygedagpenge fra kommunen, men betyder det så, at vores pligt til at betale til medarbejderen er ophørt?

Svar

Når en medarbejder er syg, skal virksomheden betale løn i indtil ni uger, hvis medarbejderen på første sygedag har to måneders anciennitet. Efter disse ni uger har medarbejderen i stedet ret til sygedagpenge fra kommunen. Husk i den forbindelse at anmelde sygefraværet via virk.dk, så medarbejderne kan få sygedagpengene. Vælger arbejdsgiveren at udbetale sygedagpenge til medarbejderen, for herefter at få refusion fra kommunen, betyder det ikke, at sygedagpengene bliver pensionsberettiget.

Selvom arbejdsgiveren efter ni uger ikke længere skal betale løn og pension til den sygemeldte medarbejder, er der dog stadig omkostninger forbundet med sygefraværet. Efter ferielovens regler har en lønmodtager krav på sygeferiegodtgørelse svarende til 12,5 procent af den sædvanlige løn fire uger inden første sygefraværsdag. Denne forpligtelse har arbejdsgiveren frem til medarbejde-

rens raskmelding eller fratræden. Der skal først beregnes skat af sygeferiegodtgørelsen, når feriegodtgørelsen udbetales i forbindelse med medarbejderens senere afholdelse af ferie. Pensionen skal dog beregnes af sygeferiegodtgørelsen med 12,15 procent og indbetales til pensionskassen, det vil sige både medarbejderens og arbejdsgiverens andel. Medarbejderens andel fratrækkes ved endelig afregning af disse til medarbejderen, når pågældende holder ferie.

Derudover skal arbejdsgiveren beregne søgne- og helligdagsgodtgørelse/-opsparing under sygdom, hvis medarbejderen har haft mindst 12 måneders beskæftigelse i virksomheden. Beregning/opsparingen sker for sammenlagt højst fire måneder. Hvis der er tale om tilskadekomst i virksomheden, skal der dog betales søgne- og helligdagsopsparing uanset, at medarbejderen ikke havde opnået 12 måneders anciennitet.

Hvis der er behov for rådgivning i forbindelse med sygefravær, kan man kontakte TEKNIQ Arbejdsgivernes afdeling Overenskomster & Jura.

Kim Koch, advokat og konsulent, TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Er der en ny vvs app på vej?

Spørgsmål:

Jeg har hørt, at TEKNIQ Arbejdsgiverne arbejder på at udvikle en vvs app ligesom den, der findes på el-området. Er det korrekt, og hvad kommer den i givet fald til at indeholde?

Svar:

Det er helt korrekt. Vi arbejder på højtryk på at udvikle en vvs app, som vi forventer kan være klar til download i løbet af februar måned i år.

Appen kommer til at indeholde en informationsplatform med kortfattede faglige vejledninger. Der vil både være tale om skriftlige vejledninger samt korte video-vejledninger. Vejledningerne vil blive opdelt i faglige emner som fx vand, varme, afløb/kloak og ventilation. Den enkelte bruger vil selv kunne vælge hvilke emner, der har størst interesse, og dermed bliver vist først. Derudover

vil der være mulighed for at gemme de vejledninger, man bruger mest, så de hurtigt kan findes igen.

Vvs appen kommer også til at indeholde et værktøj, der gør det muligt at dimensionere vandinstallationer i henhold til kapitel 21 i Bygningsreglementet (BR18) og DS 439, Norm for vandinstallationer. Dimensioneringsværktøjet tager højde for samtidighedsfaktorer og tryktab i fittings og sikrer, at tryktabet til farligste punkt ikke bliver for stort, og at den anbefalede strømningshastighed er overholdt. Det vil være muligt at gemme de gennemførte dimensioneringer og at sende eller gemme dokumentationen for den dimensionerede vandinstallation i form af en PDF-rapport.

Når vvs appen er klar til brug, vil du naturligvis modtage yderligere information.

Jesper Sandberg, chefkonsulent, TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Entrepriseleder-uddannelsen

DEN OPERATIONELLE PROJEKTLEDERUDDANNELSE

Entrepriseopgaverne er under stigende pres og skal løftes inden for nogle meget skarpe rammer – juridisk, økonomisk og akkordmæssigt.

Der er store krav til dynamisk planlægning, præcis styring og engageret ledelse for at kunne omsætte det kalkulerede dækningsbidrag til flotte økonomiske resultater. Kompetent projektledelse er således en afgørende faktor.

Entrepriselederuddannelsen er en skræddersyet uddannelse fra TEKNIQ Arbejdsgiverne Lederuddannelser, der klæder projektledere med ledelsesfunktion i virksomheder på til deres vigtigste mission: at lede.

NÆSTE UDDANNELSESFORLØB BEGYNDER
1. MARTS 2021

Læs mere
og tilmeld dig på:
[www.tekniq.dk/
kurser](http://www.tekniq.dk/kurser)

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Isolering

NYE PLADS- KRAV TIL ISOLERING AF rør

Tekst: MICHAEL DEGN Foto: ARKIV

Hvor meget plads skal der være mellem rørene, til væggen og op til loftet? Det spørgsmål skal vvs-installatørerne nu være helt skarpe på for ikke at havne i problemer.

En opdateret standard stiller som noget nyt krav til afstanden for at sikre, at der er plads nok til isoleringsarbejdet.

– For første gang er det et decideret krav med hjemmel i Bygningsreglementet, at der skal være plads til isoleringen, siger Birger T. Christiansen, der er teknisk konsulent i TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Helt præcist handler det om en opdateret udgave af standarden DS 452, "Termisk isolering af tekniske installationer", hvor der er tilføjet et nyt punkt om "isoleringens pladsbehov". Det bliver uddybet i et nyt annekset E, hvor man kan læse mere om kravene. Her bliver det for eksempel beskrevet, at der ved færdigisolerede rør på mellem 160 og 300 millimeter skal være 100 millimeter mellem rørene og ind til væggen. Til loftet skal der som minimum være 50 millimeter.

Det giver god mening at bruge tid på at sætte sig ind i de nye krav, for hvis de ikke bliver overholdt, kan konsekvensen blive, at bygherren ikke kan få sin brugstilladelse, og at man derfor skal lave arbejdet om.

– Uanset om årsagen er, at arkitekten ikke har indtegnet nok plads til at begynde med, så skal installatøren stadig sikre, at de rør, der er hængt op, opfylder kravene i Bygningsreglementet, siger Birger T. Christiansen.

Fra vejledninger til krav

Afstandskravene har tidligere været vejledninger knyttet op på arbejdsmiljøreglerne. Isolatørerne kommer nemlig i ilden som nogle af de sidste faggrupper i løbet af et byggeprojekt, og hvis der ikke er den rigtige afstand, så er det ikke alene svært at få udført arbejdet godt nok. Det giver også et dårligere arbejdsmiljø for isolatøren.

Alligevel er det ikke kun et spørgsmål om isolering og arbejdsmiljø. I annekset bliver der eksempelvis beskrevet, hvordan man med fordel kan erstatte en 90 graders bøjning med to 45 graders bøjninger for at give plads til isoleringen.

– Men det giver altså også et bedre flow igennem røret – uanset om det er vand eller luft. Derfor har det ikke kun betydning for isoleringsarbejdet men også for selve installationen, siger Birger T. Christiansen.

Den nye standard trådte officielt i kraft 9. november 2020. ●

Nu er der nye konkrete krav til afstanden mellem rørene til væggen og op til loftet. Installatørerne skal være opmærksomme på kravene for ikke at havne i problemer.

Ny standard stiller krav til afstanden mellem og omkring rørene, så der er den nødvendige plads til isoleringsarbejdet. I værste fald kan installatøren være nødt til at lave arbejdet om, hvis rørene sidder for tæt.

”For første gang er det et decideret krav med hjemmel i Bygningsreglementet, at der skal være plads til isoleringen.”

Birger T. Christiansen, teknisk konsulent,
TEKNIQ Arbejdsgiverne

Fakta

DS 452, ”Termisk isolering af tekniske installationer”, opdateret november 2020:

Afsnit 9.7: Installationer skal være udført, så der er plads til at montere isoleringen. Vejledende pladsbehov for isolering af installationer er i annekse E. Isoleringen skal udføres så vedligeholdelsesarbejder på isolering, installationer og bygningsdele kan udføres på rimelig og uhindret vis.

Eksempler fra Annekse E:

Ø-mm færdig isolering	a (mm) Til siderne	b (mm) Til loft
> 160	50	50
>160 til 300	100	50
>300 til 500	200	50
>500 til 800	400	50
>800	400	50

Dansk
VVS stiller i
hvert nummer

10

faste spørgsmål til
en direktør i
branchen.

Denne gang

SONNY

BENGTSSON, som
driver Sonny VVS.

Virksomheden
ligger i Nykøbing
Falster og har i
øjeblikket 22
medarbejdere.

10 spørgsmål til direktøren

”HVIS MIN VIRKSOMHED

Sonny Bengtsson, som driver Sonny VVS i Nykøbing Falster, insisterer på at sælge kvalitetsløsninger til kunderne, men han har svært ved at skaffe tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft.

Hvad er den største udfordring ved at være direktør i en vvs-virksomhed i dag?

Det er at skaffe kvalificerede medarbejdere. Jeg forsøger at løse det ved at uddanne gode folk selv – vi har hele tiden fire lærlinge. Og så benytter vi også voksenlærlinge og arbejdsmænd.

Hvilke mål vil du gerne nå med virksomheden?

Jeg vil gerne udvikle virksomheden hele tiden, så den bliver større, og vi får flere kompetencer. Derfor har vi opkøbt forskellige mindre virksomheder gennem årene med henblik på at skaffe mere mandskab og skabe en større omsætning.

Hvad er god ledelse i din optik?

Det er at få hver medarbejder til at yde sit bedste og få tingene til at glide i dagligdagen. Og så er det også at sikre, at vi opfører os ordentligt overfor hinanden.

Hvad siger dine ansatte om dig?

Jeg er en hård hund, som kalder en spade for en spade. Men jeg tror, de vil sige, at jeg er en flink fyr, for jeg vil altid stå bag dem. Og hvis jeg har givet en balle, så går der to minutter, så er vi videre.

Hvad kan gøre dig vred i løbet af en arbejdsdag?

Det kan gøre mig vred, når folk laver noget sjusk. Det er nemlig dyrt, hvis vi skal ud til en utilfreds kunde og lave noget om, som skulle have været i orden første gang. Når det er sagt, er vi alle sammen mennesker, og jeg siger gerne, at ”når vi laver noget, laver vi også fejl”.

Hvad kan gøre dig glad?

Jeg bliver glad på de dage, hvor kunderne ringer og siger, at de er meget tilfredse, og vi får et par gode opgaver ind.

Hvis din virksomhed var en bil, hvad var det så for en?

Så var det en BMW X5. Det er kvalitet og luksus – og det vil jeg også gerne have, at min virksomhed står for.

VAR EN BIL, VAR DET EN BMW X5”

Har du en faglig kæphest, som du gentager igen og igen?

Det er faktisk, som jeg har nævnt, at "når vi laver noget, så laver vi også fejl." Og når det sker, så gælder det om at få fejlen rettet hurtigt, så kunden er tilfreds. Og så siger jeg også: "man skal ikke være dum hele dagen, man må gerne tænke". Det er selvfølgelig lidt mere provokerende ... (griner).

Hvis du ikke var blevet direktør i en installationsvirksomhed. Hvad var du så blevet?

Jeg var nok blevet omrejsende sælger. Jeg er en dygtig sælger, hvis jeg selv tror på det, jeg sælger. Jeg kunne aldrig drømme om at snyde nogen. Jeg sælger ærlighed og kvalitet og vil næsten hellere sige nej, hvis folk vil have discount, som de får bøvl med efterfølgende.

Hvem skal vi tale med næste gang?

Jeg synes, I skal snakke med Tim Bang, som driver Bangs VVS i Nakskov.

Navne

Redigeret af: **CARINA HEDELUND OG LASSE ANDERSEN**

FØDSELSDAGE OG JUBILÆER/MEDLEMMER

Seniormedlem Svend Aage Jensen, Vibevej 42, 9982 Aalbæk, fylder 75 år den 7. februar 2021.

Vvs-installatør Søren Viggo Eckeroth, Eckeroth VVS APS, Lille Havdrupvej 3, Gl. Havdrup, 4622 Havdrup, fylder 70 år den 15. februar 2021. Der afholdes ikke reception på grund af corona-situationen.

Vvs-installatør Knud-Erik Reis, Carl W. Reis A/S, Malervej 14, 6710 Esbjerg V, fylder 75 år fredag den 19. februar 2021. Dagen bliver fejret med den nærmeste familie, medmindre corona-restriktionerne gør det muligt at holde reception.

Mølbak VVS & Gas-teknik A/S, Hjørnegårdsvej 3, 4623 Lille Skensved, har 50-års jubilæum den 3. marts 2021. Der afholdes reception på Pakhuset Braunstein, Carlsensvej 3, 4600 Køge, når corona-restriktionerne tillader det. På billedet ses Carsten Mølbak og Anders Mølbak.

Vvs-installatør Bjarne Velling, Gl. Skivevej 37, 8800 Viborg, fylder 70 år den 5. marts 2021.

Deres Blikkenslager A/S, Målerhusvej 3, 6700 Esbjerg, har 50-års jubilæum den 8. marts 2021. På billedet ses indehaver Torben Persson.

Nye medlemmer

AE Tech, Grenaa

CC VVS & Blik ApS, Struer

Kasper Nielsen VVS ApS, Glostrup

Varmeteamet ApS, Karlslunde

Kenneth Rasmussen ApS, Saksøbing

Søndersteds tag og facade, Charlottenlund

Grøn Forsyning ApS, Køge

Opus VVS, Hede-husene

Total Group ApS, København V

Fyns VVS & Blik ApS, Nyborg

GR8DK ApS, København S

NM VVS ApS, Smørum

SCHÖNEBECK GVS ENTREPRISE A/S, 3480 Fredensborg

Carbo VVS ApS, 2200 København N

Slangerup Blik, 3550 Slangerup

HZ Varme, 3630 Jægerspris

RT-VVS Teknik ApS, 2300 København S

Mørcke Energy Partners ApS, 7000 Fredericia

Jysk Bolig-opvarmning ApS, 6933 Kibæk

TS BYGGETEKNIK ApS, 2791 Dragør

Bengtson svejse & varmeservice, 3550 Slangerup

Bodil ApS, 2100 København Ø

FRIOTEK Installation & Varmeteknik, 8940 Randers SV

Søstrup VVS, 4300 Holbæk

MB VVS Teknik ApS, 3000 Helsingør

Sydhavns VVS, 2450 København SV

JAH & DE BLÅ MÆND A/S, 2700 Brønshøj

JT Works ApS, 7800 Skive

Svendeprøve-medaljer

TEKNIQ Arbejdsgiverne tildeler "fagets medalje" til de vvs-lærlinge, som opnår et særlig flot resultat ved svendepøven. Medaljen tildeles, når der er opnået 12 ved såvel den teoretiske som praktiske del af svendepøven. I oktober 2020 tildelte TEKNIQ Arbejdsgiverne "fagets medalje" til:

VVS-energi-specialist

Rasmus Hagsten Sandvær Rehder fra Finn L. & Davidsen A/S, Haslev, udlært den 31. oktober 2020

VVS-installations-tekniker

Sune Vendelbo Larsen fra Sonny VVS ApS, Nykøbing F, udlært den 23. oktober 2020

Har din virksomhed en mærkedag eller en nyansættelse, som bør nævnes i Dansk VVS?
Skriv til redaktionen på redaktionen@teknIQ.dk.

BRANCHEN

Ny underdirektør til TEKNIQ Arbejdsgiverne

Den 4. januar havde Linda Nordstrøm Nissens første arbejdsdag som underdirektør for overenskomster og jura i TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Linda Nordstrøm Nissen har stærk driftserfaring med rådgivning af medlemsvirksomheder fra blandt andet Dansk Byggeri, hvor hun tidligere har været overenskomstchef. Hun har samtidig stor erfaring med digitaliserede arbejdsgange og datadrevne beslutningsprocesser fra sin tid som vicedirektør i Moderniseringsstyrelsen under Finansministeriet.

I Dansk Byggeri har Linda Nordstrøm Nissen deltaget i forhandlingerne af samtlige byggerioverenskomster og har været hovedforhandler på blandt andet industriooverenskomsten.

I Finansministeriet stod hun i spidsen for overenskomstområdet i staten samt jura og pension for tjenestemænd. Hun har desuden tidligere været ansat som advokat hos DA og var indtil jul advokat i Gorrissen Federspiels afdeling for ansættelsesret.

Som underdirektør for overenskomster og jura bliver hun chef for omkring 20 medarbejdere og bliver samtidig en del af TEKNIQ Arbejdsgivernes ledergruppe.

GK ansætter ny regionsdirektør

Kim Kruse Hallengreen er ansat som regionsdirektør i GK. Med kompetencer og viden fra en direktørstilling hos Kemp & Lauritzen skal han hos GK udbygge den tværfaglige entreprise-enhed målrettet de større projekter. Han overtager også opgaven som markedschef, som indebærer, at han skal sikre supporten til lokalafdelingerne.

Kriss ansætter regionschef

Leverandøren af badeværelsestilbehør, Kriss, har ansat Berit Mie Hansen, som skal være regionschef for Sjælland og Stor-københavn. Hun har tidligere arbejdet for blandt andet Dansani og hos Geberit.

Ny distriktschef til Viega

Mick Holme, 47 år, er tiltrådt som distriktschef i Viega 4. januar 2021. Her får han ansvaret for salg af Viegas løsninger inden for drikkevand og varme til kunder på Sjælland. Derudover skal Mick Holme bidrage til forretningsudviklingen og øge kendskabet til Viegas installations-systemer.

Bravida køber op i Odense

Bravida har købt Odense-virksomheden J. Beese VVS og Blik, som har 12 medarbejdere.

Ambitionen med opkøbet er at styrke service- og installationsforretningen på vvs-området i Odense, oplyser Bravida i en pressemeddelelse. Samtlige 12 medarbejdere fortsætter i deres nuværende roller med Ole Beese som afdelingsleder og Peter Beese Nordberg som serviceleder. Integration af virksomheden over i Bravida sker per 1. februar.

Kalender

TEKNIQ Arbejdsgiverne-arrangementer

Redigeret af: CARINA HEDELUND

Februar - maj 2021

1. marts*Uddannelse*

Entrepriselederuddannelsen (6 moduler)
Køge

18. marts*Kursus*

Rollen som formand
Middelfart

23. marts*Kursus*

Den værdifulde bestyrelse
Børkop

24. marts*Uddannelse*

Produktionslederuddannelsen
(6 moduler)
Køge

Corona-pandemien påvirker fortsat afholdelsen af kurser og arrangementer. Du kan holde dig løbende orienteret på teknig.dk.

12. april*Uddannelse*

Ny som leder (3 moduler)
Middelfart

19. april*Uddannelse*

Servicelederuddannelsen (6 moduler)
Korsør

27. april*Kursus*

Køb og salg af virksomhed
Vejle

5. maj + 8. juni*Kursus*

Den mentale gameplan for virksomhedsledere
Korsør

6. maj*Webkursus*

Personlig planlægning - Fjern spild, få overblik og fokus
Online

18. maj*Kursus*

Personlig gennemslagskraft i lederrollen
Korsør

18. marts**Rollen som formand**

Kurset sætter fokus på de ændringer, der følger med af at få rollen som formand. Det gælder i forholdet til kollegaerne, samt til byggeledere, chefer, kunder og samarbejdspartnere. Deltagerne lærer at se arbejdet fra virksomhedens synsvinkel, og får værktøjer til at skabe samarbejde i sjakket.

Ny som leder?

Bliv klædt på til din vigtigste mission – at lede

Der er penge i god ledelse

Jo før du som ny leder er klar til at træde i karakter og indtage lederrollen, desto hurtigere skaber du værdi for virksomheden. Men mange nye ledere er ofte usikre på, hvad god ledelse er, og hvordan de udøver ledelse. De savner viden, metoder og redskaber til at forstå og udfylde lederrollen.

Ny som leder er en skræddersyet uddannelse fra TEKNIQ Arbejdsgiverne Lederuddannelser, der klæder nye ledere på til deres vigtigste mission: at lede.

Næste uddannelsesforløb begynder den 12. april 2021.

Læs mere
og tilmeld dig på:
[www.tekniq.dk/
kurser](http://www.tekniq.dk/kurser)

Med Jublo er det nemt at dele opgaver med andre firmaer →

Med vores partner modul, er det muligt at sende opgaver til sine samarbejdspartnere og underleverandører, direkte via Jublo.

